op verre na niet altijd genoegzaam Dienaars voor alle de kerken beschikbaar komen. De regel moet zijn, dat er één Dienaar optrede op hoogstens duizend zielen, d. i. plus minus *twee*honderd huisgezinnen. Dan, maar ook dan alleen, is rustige arbeid en conscientieuse zielverzorging mogelijk. Daar nu echter in tal van kleine dorpen *geen* duizend menschen wonen, klimt dit aantal nog, en maakt dat men alleen voor ons land op de ruim vier millioen inwoners, zoo allen van déne kerk waren, ruim 5000 Dienaren noodig zou hebben. Nu hier echter nog bij komt, dat de bevolking in allerlei kerkelijke instituten gedeeld is, wordt dit getal nog *veel grooter*, en zou er stellig een tienduizendtal noodig zijn, om de natie geestelijk naar behooren te verzorgen.

Daarvoor echter ontbreekt het personeel. Zulk een machtig korps van mannen, in staat om zulke studiën te ondernemen, levert de natie niet op. Vandaar dat zoo telkens de tijden terugkeeren, dat er groote predikantennood ontstaat, en honderden kerken vacant zijn. Ook in deze leemte echter wil de Heere, zij het ook op *mín* volkomen wijze, genadiglijk voorzien, door juist in zulke tijden mannen te verwekken, die, op *on*volkomene wijze, het is zoo, maar dan toch *eenigermate* als door *instinct* bekwaamd worden, om plaatsvervangend in den Dienst des Woords op te treden. Ook onze kerkenordening erkent dit in het bekende Art. VIII, en opent daarmede de deur der kerk, ook voor zulke mannen, die, *zonder* eenige studie in de heilige godgeleerdheid, toch soms een niet zoo kleine geschiktheid bezitten, om in de gemeente voor te gaan.

Toch blijft dit altoos een redmiddel voor den nood; en nooit mag men voet geven aan de gedachte, dat het eigenlijk zoo wel in den regel kon; en nog veel minder ingang geven aan het denkbeeld, alsof zulk een *altoos gebrekkige* zending een meer *geestelijk* karakter zou dragen, en daarom staan zou *boven* de gewone methode van opleiding door studie.

Dit toch komt als geheel onhoudbaar uit, zoo men zich slechts rekenschap geeft van wat bij degelijke voorbereiding voor den Dienst des Woords vereischt wordt.

Immers, het *Woord van God* moet bediend. Dienaar die hietoe geroepen wordt heeft dus tot taak, om, namens God Almachtig, aan de gemeente *zijn* Woord aan te zeggen. In de veelheid zijner volzinnen en toespelingen moet telken male een woord tot de kerk uitgaan, waarvan in *volstrekten* zin het zeggen van Paulus geldt: „Niet eens *menschen* woord, maar gelijk het waarlijk is, een woord *van God*."

Dit nu put de Dienaar *niet* uit zijn eigen zieleleven. Hij haalt het *niet* uit zijn eigen brein. Hij vindt het *niet* in zijn eigen verbeelding. Maar hij *moet* het putten uit de Heilige Schrift.

Doch ook dit is niet genoeg. Hij is niet Bedienaar van *een* woord Gods, maar Dienaar *des* Woords, d. w. z. van *dat* Woord Gods hetwelk de Heilige Schrift is. In die Schrift namelijk vinden we in menschelijke taal wel een breede, onafzienbare reeks van woorden, maar alle deze menschelijke woorden saam zijn niets dan de vertolking in onze menschelijke taal van het *éene Woord Gods*. Van God is *het* Woord uitgegaan. Eén machtig goddelijk Woord dat als de éene lichtstraal zich wel spreidt in tal van woorden, zoodat het door het prisma van ons menschelijk bewustzijn valt, maar daarom in oorsprong niettemin één goddelijk Woord is en blijft.

Het Woord dat van den beginne bij God en God was, is vleesch geworden in den Immanuël, en schrift geworden in de heilige Schriftuur.

Het is dus eenvoudig geen Bediening van *het* Woord, zoo men elken Zondag hier of daar een enkel vers uit die Schrift uitkipt en van alle zijden beziet. Wie zoo preekt, verstaat niet wat *het* Woord van God is. En dan eerst wordt de Bediening van *het* Woord wat ze zijn moet, zoo de Dienaar diep doordrongen is van de macht en de volheid van *het* Woord van God, en in elk afzonderlijk woord uit de Schriftuur, dat hij behandelt, slechts de openbaring ziet van dat éene, rijke, volle Woord van zijn God.

Nu ware het op zichzelf natuurlijk denkbaar geweest, dat God de Heere dit zijn Woord in een zeer kort bestek, en in de eigen taal van alle volk, had bekend gemaakt; en dan zou de studie veel minder zijn geweest. Maar om der zonde wille kon dit niet. De zonde toch heeft de eenheid van ons menschelijk geslacht doen springen. Bij Babels torenbouw is de menschheid in tal van talen en natiën uitgegaan. En het gevolg is geweest, dat ons menschelijk geslacht een zeer ingewikkelde geschiedenis doorleefd heeft en nog doorleeft. Dat nu bracht met zich, dat ook de openbaring Gods een zeer lange geschiedenis moest doorloopen van meer dan 4000 jaren, en dat het Woord van onzen God in talen moest beschreven worden, die slechts voor een kleine groep en in een bepaalden tijd haar levende taal was. Zelfs de Joden in Jezus' dagen verstonden het Hebreeuwsch al niet meer. Zij spraken een bedorven Arameesch. En in hun synagogen moest de oorspronkelijke Hebreeuwsche tekst reeds worden overgezet in de landtaal. Wat Jezus aan het kruis uitriep: *Eli, Eli lamma sabachtani*, was geen Hebreeuwsch, maar uit het volksdialect gesproken.

Zoo is het dus, om der zonde wille, de wille Gods geweest, dat zijn Woord tot ons zou komen in Heilige geschriften, die breed in omvang, zeer verkwikkend in haar samenstelling, en in vreemde, nu afgestorvene talen geschreven zijn; waaruit volgt dat het derhalve de wille Gods is, dat de Dienaar des Woords voor zijn ambt zal worden voorbereid door een breede studie, die hem in deze talen en in dezen breeden inhoud behoorlijk inleide en thuis zette.

Geen menschelijke wilkeur alzoo, maar Gods hoog en heilig bestel is het geweest, dat zoo diepe studie eisch zou zijn. En zoo verkrijgen we dus nu reeds dit resultaat: 1°. dat de voorbereiding voor den Dienst des Woords eischt een degelijke studie van de Hebreeuwsche en Griekse talen; 2°. een degelijke bestudeering van den inhoud der Heilige Schrift in haar samenhang; en 3°. een helder indringen in die Schrift, waardoor men in staat wordt gesteld, om in elk vers en elk deel der Schrift den organischen samenhang met *het* Woord van God te doorzien.

In de *Friesche Kerkbode* waagt Ds. Bajema nogmaals een poging om het bekende Classicaal besluit in zake de Sabbatsviering tegenover Ds. Wijers te verdedigen.

Hij zegt er o. m. dit van:

Br. Wijers noemt deze resolutie een Roomsch beginsel, in strijd met de vrijheid der conscientie en met de lijn door onze Gereformeerden gevolgd. Hij is bevreesd, dat er op deze wijze een ClassisBoek naast Gods Woord zal ontstaan. Het spreekt, dat de classis Sneek—Heerenveen deze vrees in de ons bekende quaestie niet deelde, zij zou zich dan van een besluit in dezen onthouden hebben. Doch, is er bij Br. Wijers vrees, dat op dergelijke wijze een Classisboek zal ontstaan, waarom mag hij niet met evenveel recht vreezen, dat er ook wel een Conscientiebock naast Gods Woord kan ontstaan? Of is dan misschien 's menschen conscientie zulk een betrouwbare gids? Heeft zij wellicht recht te zeggen: Classis, gij moet u onthouden van eene uitspraak te doen inzake het leveren en bezorgen van melk aan boterfabrieken op den Dag des Heeren, terwijl deskundigen (de boeren zelven) zonder tegenspraak op onze classis getuigden, dat het niet noodig is? Voorwaar, niemand die zich zelf kent, zal zeggen, dat hij zijn conscientie maar onbepaald kan vertrouwen. Er zijn toch maar al te veel voorbeelden van een dwalende conscientie. In vele opzichten is zij, zooals een nu reeds gestorven leeraar eens opmerkte, gelijk aan een elastiek. Zij is rekbaar en, helaas, dikwijls maar al te veel ondergeschikt aan vleeschelijke berekeningen, in plaats van zich onverdeeld te stellen onder de tucht van Gods Heilig Woord, en, heeft de allerheiligste slechts een klein beginsel van die gehoorzaamheid, welke hij Gode schuldig is, hoe zou dan ook de consciente volmaakt kunnen zijn?

Volkomen juist. De conscientie als zoodanig kan en mag geen gids zijn. Maar wie beweert dit? Ons dacht er was beweerd, dat *Gods Woord* beslissen moest, maar door den Heiligen Geest geopenbaard in de conscientie. Dit nu is heel iets anders.

Hier nu zijn twee theorieën: Of de kerk maakt voor u uit wat mag, en gij gehoorzaamt, niet omdat ge zelf alzoo God in zijn Woord hoort spreken, maar omdat de kerk zoo spreekt. Of wel de kerk raadt, licht voor en vermaant, maar uw conscientie wordt alleen gebonden aan wat ge zelf als Gods wil in zijn Woord u hoort toespreken.

De eerste theorie is *Roomsch;* de tweede *Gereformeerd.*

Voorts zegt Ds. Bajema:

Eilieve, wat moet er worden van de kerkelijke tucht in den boezem der gemeente, indien zoo verre gaande ontheiliging van den Dag des Heeren, gelijk die plaats heeft in dienst der boterfabrieken, moet worden geduld? Geduld, tegen het getuigenis der boeren zelven, daar we mogen aannemen, dat zij de meest bevoegde rechters in het bekende geschil zijn?

Dit is door niemand beweerd. Zeer zeker is tucht geoorloofd, en zelfs plichtmatig, maar slechts in twee gevallen: 1°. als duidelijk blijkt dat het Christelijk besef der gemeente reageert; en 2°. als blijkt dat de betrokken persoon handelde uit vijandschap tegen Gods gebod, om het te schenden.

Vergete toch ook Ds. Bajema niet, dat het verkeerde van dit standpunt nergens sterker in uitkomt, dan daarin dat tal van lieden die, om wat in hun oog tegen het 4e gebod ingaat, iemand van 's Heeren Disch willen uitsluiten, er niet aan denken, om evenzoo te handelen, als er overtreden, en zeer kennelijk overtreden is, tegen het 5e, het 6e, het 7e, het 8e, het 9e en het 10e gebod.

KUYPER.

Voor Kootwijk.

Door Dr. A. KUYPER ontvangen:
Van J. v. B. te Delfzijl *f* 2,50, van I. A. S. te Breda *f* 1.—. Van J. te Amsterdam *f* 1.50.
Totaal ontvangen *f* 400.79½.

Uit de Pers.

In de *Kerk. Ct.* vinden we een Resolutie van de Synode der Nederduitsche Gereformeerde kerken, in 1621 overgenomen, waarop door Prof. Van Toorenenbergen de aandacht wierd gevestigd, en die ook aan de overweging onzer lezers zij aangeboden.

De *Kerk. Ct.* meldt er dit van:

In een Colloquium of Synodale Vergadering der Nederlandsche Gemeenten in Engeland, die gevormd waren door uitgewekenen tijdens de vervolgingen in het laatst der zestiende eeuw, werd in het jaar 1621 deze vraag ter beslissing gesteld:

»Of een Dienaer des Woords gehouden sij de kercke te dienen met vercortinghe van sijne middelen, bij gebreke van behoorlijck onderhoud? Ende wanneer hem eene wettelijcke beroepinghe toecomt, of de kercke niet schuldich is hem te ontslaan, bijaldien sy niet machtich en is hem met de behoorlijcke gagie te voorsien, waerdoor hij soude moghen sijnen last eerlijck onderhouden?"

Tot deze vraag gaf aanleiding de van ouds in de Gereformeerde kerk heerschende beschouwing, dat een Predikant aan zijne gemeente verbonden was door een band, die niet verbroken mocht worden dan bij onderlinge overeenkomst, en niet zonder de *toestemming* van den Kerkeraad en de *goedkeuring* van de naastbijgelegen kerken of gemeenten. De vraag werd met eene resolutie beantwoord, als volgt:

»De Vergaederinghe, in de vreese des Heeren op dit gewichtich point gelet hebbende, heeft geresolveert als volght:

»Alhoewel dat de Heere wil dat yeder Christen soude steunen op sijne providentie, die oock versorgt de vogelen des Hemels; dat Hy oock Hemselven den Dienaren tot een portie gegeven heeft, dat oock in tijden van cruys en de vervolginghe de Dienaren ge houden sijn sich te schicken nae den staet der kercken — nochtans, wanneer de goede Godt sijne gemeente aensiet met sijne gunstighe oogen in 't stuk van vrede ende voorspoet; met de aenklevende seghen inghen, so moeten altoos gelden de uitgedruckte woorden des H. Geestes: »Den dorschenden osse en sult ghy den muyl niet toebinden"; en »Die den altaer dient, die sal daervan leven, die eene cudde weydet, die eet van de melck, ende niemandt en gaet ten strijde op sijn eyghen besoldinghe"; boven al dat uitgedruckt gebodt Gal. VI : 6, 7: »Wie onderwesen wordt in den Woorde, die deyle allerley goedt deughenen die hem onderwijst." »Allerley goedt", seght de Apostel: alles wat dient tot nootdruft, vermaeck ende eerbaerheydt. Dit heeft God selve ghedaan in 't Joodsche priesterdom, versorghende de Leviten met sulcke een heerlycke portie van onderhoudt opdat se onbelemmert mochten dienen. Sy hadden in het cleyn Landt van Israël 48 bemuerde steden, met het schoon gedeelte van landt, elcke stadt toebehoorende; voort de tienden ende eerstelinghen van alle vruchten: de eerstgeborene van menschen ende vee, alle vrijwillige beloften ende offerhanden, mitsgaeders den sickel, die drymael 's jaers betaeld wierdt van alle degene, die tot de feesten opquaemen. Alle 't welck belieft tot een milde portie van onderhoudinghe. Ende dewyle dat de bedieninghe van 't Evangelium verre te bovengaet de bedieninghe der Wet, so is 't oock gantsch billick dat de Dienaren Gods souden oock mildelijck versorght worden achtervolghende de voorverhaelde Schriften, niet alleen tot noodt, maer tot eerbaerheyt (gierichheyt ende prodigaliteyt uitgesloten), overmits 't ghene dat den Dienaren gegheven wordt is ten goede van den volcke, namelijck, opdat onder hen moghen blijven de ghebruyghenissen van Godes ghenaedeverbondt in Christo ende de onderpanden des eeuwighen levens; ende dat oock die schatten, die de Dienaren den volcke toebrenghen veel ummemender sijn dan 't gene dat sy ontfanghen: derhalven oordeelen de Broederen dat het strijdt teghen de Schrifture ende reden, dat eenich Dienaer in dese gestaltenisse ende alle gelegentheyt der kercken soude de kercken dienen met vercortinge van sijn eyghen middelen, 't sij reme ofte principael. Jae, houden 't veel meer behoorlijck, achtervolghende de gelyckmatigheyt der voornoemder passagiën, wanneer eenen Dienaer hemselven verarmt heeft in den dienst der kercke, verteyrende sijne middelen, by gebreck van behoorlijck onderhoudt, — dat hem gedaen worde een rechtvaerdige vergeldinghe, in forme van restitutie. Insonderheyt indien hij ut de voorgaende oorsaecken in schulden is vervallen, waerdoor een onvermijdelycke oneere op den dienst moet rusten, = tot dat denselven steen afgewentelt worde. Ende wat aenlanght een wettelycke beroepinghe voorvallende; de Broederen oordeelen mede, dat de kercke (in gevallen als voren) schuldigh staet sodanighen Dienaar te ontslaan, met advijs van de twee naestgheghen kercken, die wij houden van gelijcker weerde als een Classis, naevolgende het Synode van Middelborgh, 1581.

»Dese resolutie hebben de Broederen des Colloquii goedt gevonden dus wat te verbreyden, om voor God en de nacomelinghen te lacten blijcken het groot verdriet ende mishagen, 't welck sy hebben in de onghevoelentheyt ende onerkentelijckheyt der particuliere kercken in desen deele, by dewelcke geen redenen meer en connen gelden; ende also door dese betuyginghe haar eyghen siele te claeren ende te lossen van de schuldt der sonden, ende van allen onheyl ende swaericheden, die na dezen in de kercke souden moghen ontstaen, uit oorsaecke van de overgroote vercrompentheyt der stipendiën."

Dit stuk is nog de lezing waard.

»Scheutig" is ons volk op het stuk van geld veel minder dan het Engelsche, en het is daarom begrijpelijk, dat juist door de Nederduitsche kerk van Engeland zoo gesproken werd.

Omtrent de *Predikantenvergadering* te Utrecht meldt de *Vaderlander* o. a. dit:

Na de bespreking der voorgestelde wetsveranderingen der Synode door den heer Ten Harmsen van der Beek, van Valburg, verkreeg de heer J. H. L. Roozemeijer, van Arnhem, het woord en hield een boeiend referaat over: *»Onze prediking in verband met onze Schriftbeschouwing"*, waarin hij aantoonde hoe de eerste geheel onder den invloed staat van de tweede. Evangelieprediking is verkondiging van een feit. Daarom moet de Schrift als betrouwbare oorkonde erkend worden. Waar nu de historische kritiek naar deze betrouwbaarheid zoekt, doch haar nog in menig opzicht niet heeft gevonden heeft de predikar zijne vastheid onafhankelijk van haar te houden, in de verzekerdheid, dat eenmaal de wetenschap op haar eigen weg tot de erkenning komen zal, hoe het geloof heeft gegrepen wat eeuwige waarheid is ten opzichte van het goddelijk en menschelijk karakter der Heilige Schrift.

De heer Ris Lambers was zeker de tolk der vergadering toen hij den wensch uitsprak, dat dit referaat nog eens in druk onder aller oog mocht komen.

Dit nam echter niet weg dat Prof. J. Cramer de opmerking noodig achtte, dat het wenschelijk ware toch ook eens tot détails afdalen en niet bij algemeenheden te blijven staan. En voorts dat het niet de vraag is of *het* geloof al of niet afhankelijk is van *de* wetenschap, maar of *ons* geloof afhankelijk is van hetgeen *wij* als resultaten der wetenschap hebben leeren kennen.

Door den heer Weyland, van Austerlitz, werd betwijfeld of inderdaad de beoefening en de resultaten van de historische kritiek van zoo grooten invloed op onze prediking kunnen zijn, dat eene zoo herhaalde bespreking ervan op de Utrechtsche predikanten-vergadering noodzakelijk kan worden geacht. Prof. Chantepie de la Saussaye sloot zich gedeeltelijk hierbij aan, in de overtuiging dat men niet op kunstmatige wijze de gemoederen moest willen gerust stellen.

Nadat de heer Roozemeijer de sprekers had beantwoord, werd eene pauze gehouden.

Die pauze was niet overbodig; en ons dunkt in die pauze zal menig luisteraar bij zich zelven gedacht hebben: Wat staat zulk een wetenschap toch buiten ons geloof.

Evangelieprediking de prediking van een feit. Van dat feit de Schrift de oorkonde.

Daartoe is dan uw Bijbel verlaagd.

KUYPER.

Officieele berichten uit de Ned. Geref. kerken.

De kerkeraad der Ned. Geref. kerk van Nieuw Loosdrecht maakt door dezen bekend, dat als scriba is opgetreden de heer J. Daams, weshalve de kerkeraad verzoekt alle brieven en stukken, voor hem bestemd, aan genoemden heer J. Daams te adresseeren.

Namens den kerkeraad voornoemd,
J. FLOOR, *Voorz.*
J. DAAMS, *Scriba.*

De gecombineerde classisvergadering der Ned. Ger. kerken van Noordbrabant en Limburg zal gehouden worden D. V. op Dinsdag den 19den Mei a.s. om 9.45 u. in de kerkekamer der Ned. Ger. kerk (Westerkerk) te Dordrecht.

H. KOK, *Scriba.*

Bergen op Zoom.

Zending.

Achteruitgang.

EEN MISLUKT BETOOG.

VII. *(Slot.)*

Zagen we reeds hoe weinig steekhoudend ook de zoogenaamde overeenkomsten zijn, waaruit de waarheid of de voortreffelijkheid van het Boeddhisme moet blijken, even sterk komt dit uit in wat nu volgt.

De bewering b. v. dat ook Boeddha een Bergrede heeft gehouden zegt eigenlijk niets en is er een gelijk zoovele reeds vermelde. Immers hooggelegen plaatsen, waar het koel is, zijn in alle warme landen te allen tijd gebruikt als spreekplaatsen, te meer wijl men vandaar ook de meeste hoorders bereikte. De zaak is eigenlijk te eenvoudig om er nog van te spreken. Zoo is 't ook met de bewering dat het geopend worden der hemelen en de stem daaruit klinkende, ook in de Boeddhistische schriften zijn te vinden. Tot nog toe althans heeft niemand aangewezen waar.

Voorts beweert baron Hickey, dat de eerste discipelen van Jezus, ja Christus zelf eerst een volgeling was van Johannes den Dooper. In beide gevallen was het aantal discipelen in '. eerst vijf, later zestig. (?)

Ook hier blijkt weer hoe de tegenpartij zonder kennis oordeelt. Immers behalve de foutieve cijfers, weet men toch hoe Christus' discipelen voor 't meerendeel niet zijn voortgekomen uit de »school van Johannes". Zij werden geroepen als eenvoudige visschers en bezig zijnde met hun arbeid of wel uit andere beroepen.

Bovendien weet ook de eenvoudigste Bijbellezer, dat onze Heiland geen scholier was van Johannes, en deze laatste juist vlak daartegenover, er nooit aan dacht in Christus een ander dan zijn meerdere te zien, wien hij niet waardig was den schoenriem te ontbinden.

Beide, Jezus en Boeddha, deden wonderen zegt men. Doch het blijkt dat juist Boeddha altijd beslist ontkende dat hij eenige wondermacht bezat. De wonderen hem toegeschreven zijn uitvindingen van later tijd. Het verhaal omtrent Boeddha's wandelen op het water b. v. is volstrekt niet gezaghebbend, en zou omschrijving behoeven wat tijd en plaats betreft.

Omtrent de onnoozele bewering dat èn Boeddha èn Christus een voorgevoel van den dood hadden, kan alleen opgemerkt, dat dit ongeveer van alle menschen in zekeren zin waar is.

In het leven van Boeddha komt een geval voor, dat zeker schatrijk en stug hofbeambte Ambapali, Boeddha en zijn leerlingen ten eten vraagt. Nu begrijpt ieder hoe er onder de vele duizenden bekeerlingen tot het Boeddhisme ook zeer gevoeglijk iemand van het hof kan zijn geweest, die, den meester willende eeren hem en de zijnen noodigde. Maar wat ter wereld geeft nu recht op dien grond te beweren dat naar dit verhaal dat des Evangelies is gevormd, dat Jezus bij een aanzienlijk man aanzat?

Verder wordt gewezen op de zegepralende intochten in steden. Nu, als bedoeld wordt een intocht waarbij veel volks was, dan is zulks ongetwijfeld weder èn op onzen Heere èn op Boeddha van toepassing. Christus kwam in 't midden eener groote schare te Jericho en te Jeruzalem. De Boeddhistische overlevering zegt, dat Boeddha eens werd gevolgd door twaalfhonderd menschen, ja, dat koning Bimbarasa met 80,000 volgelingen hem een bezoek bracht! Maar wat bewijst dit alles voor de bewering der tegenpartij?

»De beide stelsels," zegt baron Hickey, »waren van den aanvang af zendingsgodsdiensten."

Dit is ongetwijfeld waar, ja ook van nagenoeg alle godsdiensten o. a. het Mohamedanisme. Maar daaruit het besluit te trekken, dat de wijde verspreiding des Christendoms slechts uit zucht tot navolging is te verklaren is eenvoudig uitzinnig.

Hoe het te verklaren is dat Boeddha »de hongerigen voedde," terwijl hij volgens de geschiedenis bedelde en den bedelzak droeg en ook nooit een wonder deed, is zeker meer dan zonder wonder kan worden verstaan.

Hoe 't met deze beurtzijding van het Christendom, of liever verheffing van 't Boeddhisme toegaat, bewijze nog ten slotte dit:

Baron Hickey spreekt over de vraag, aan Christus gedaan aangaande den blindgeboorne: »Wie heeft er gezondigd: deze of zijn ouders?"

Dat bewijst, zegt de schrijver, dat zij bekend waren met de leer der zielsverhuizing (??) en daaraan dachten. Zeker vernuftig gevonden en *als* het zoo is, dan dient alleen nog opgemerkt hoe de Joden van dien tijd, de zielsverhuizing niet uit het Boeddhisme behoefden te leeren, maar terecht konden, en veel gemakkelijker, bij de Grieken, en wel van de dagen van Pythagoras af.

De waarheid is, dat: 1. deze zoogenaamde paralellen of overeenkomsten niets bewijzen; 2. dat er niet meer overstemming is dan *altijd* bij daden als 't hier geldt wel moet voorkomen. (Men vergelijke b. v. slechts het leven van twee veldheeren); 3. Dat als er navolging plaats vond het dan zeker geschiedde door het alles opnemend, steeds veranderend Boeddhisme.

Men maakt zich tot nog toe in de Christenheid geen recht denkbeeld van het gevaar dat dreigt. Er is een wijsgeerig heidensche richting, fel tegen het Christendom, die uit Britsch-Indië met zijn honderden millioenen inwoners, de wapenen tegen de Zending en het Christendom richt. Reeds is aanknooping met Europa gezocht en verkregen. In Amerika zetelt reeds het Boedhisme; in enkele hoofdsteden van Europa heeft het bereids zijn tempels. Deze Aziatische wijsgeerige eeredienst is juist welkom, wijl hij de ergernis des kruises mist en het persoonlijke vernietigt, maar is dan ook beslist anti-christelijk.

Wel is herinnering noodig aan de waarschuwing der Schrift tegen de verleidende geesten. We staan thans voor een zeer gevaarlijk verschijnsel, een herlevend en met gejuich ingehaald heidendom!

HOOGENDIJK.

Voor Kinderen.

DE VEELVRAAT.

Eens kwam tot koning Hendrik IV van Frankrijk, die een zeer genaakbaar vorst was, een man die verlof vroeg, zijn kracht en kunst in het eten te toonen. Niemand zei hij, kon hem daarin overtreffen.

De koning beval, dat er allerlei spijzen zouden gebracht worden en terwijl heel het hof 't aankeek, ging de man aan het schransen. Hij verslond een schotel vleesch, een kan soep met een half brood, een bord pruimen, een stapel gebak, eenige gebakken visschen en nog veel meer. Toen de veelvraat eindelijk niet meer kon, hield hij op en verwachtte, dat de koning hem rijkelijk loonen zou voor zijn woeste verslinderij.

Maar Hendrik, die anders niet kwaad van aard was, sprak toornig:

»Scheer u weg, vernielende verslinder! Als ik er nog tien zoo in mijn land had, liet ik ze doodslaan, want anders kwam er zeker hongersnood. Doch nu gij de eenige zijt, moogt ge blij wezen er heelhuid af te komen. Maar zorg dat ik u nooit weer hier zie, gij wandelende voorraadschuur."

Zulk een antwoord verdienen ook de menschen — en die zijn er veel meer — die zich beroemen veel te kunnen drinken, als hadden ze een ton tot lichaam. Des Heeren Woord vermaant ons ernstig niet te wandelen in brasserij en dronkenschap en de overdaad te schuwen. En wie dat niet doet, dien kan het voor tijd en eeuwigheid tot schade zijn.

Wie de schoen past, enz.

Gewoonlijk heerscht er volle vrede, en nog meer dan dat tusschen de lezers der afdeeling »Voor kinderen" en den schrijver.

Nu, dat behoort ook zoo, ja zelfs vermaant ons de apostel Paulus, zoo mogelijk, vrede te houden met *alle* menschen.

Maar »vrede" wil nu juist niet zeggen dat men wat verkeerd is goed noemt omdat een vriend het doet. En daarom zullen de vrienden en vriendinnen 't mij niet kwalijk nemen, als ik eens wijs op een en ander in de vele brieven en geschriften, die er inkomen, dat nu juist niet in den haak is of liever heelend'al niet deugt.

Beginnen we maar dadelijk.

Er is een woord dat *merken* heet. Van dat woord worden andere gemaakt en daarbij raken blijkbaar velen in de war.

Verscheiden malen toch lees ik: »Mag ik u *opmerken* dat dit of dat zoo of zoo is." Nu wil opmerken zeggen: »aandachtig beschouwen" Wie dus zegt: »Mag ik u *opmerken?*" vraagt verlof u aandachtig te bekijken. Wat hij eigenlijk meent is: *u doen opmerken*, u doen zien. Dat is duidelijk. Het andere heeft slot nog zin.

Erger nog is het, dat van merken of liever van »bemerken" door sommigen een woord wordt gebakken dat onze taal geheel niet kent, t. w. *bemerking*.

Wat is *bemerken?* Bespeuren — niet waar? Gij bemerkt of bespeurt b. v. dat er muizen in de kast zijn en dat *kan* dan een onaangename *bemerking* of *bespeuring* heeten, schoon haast niemand dat ooit zegt. Maar hoe men »bemerking" kan zeggen als men bedoelt een »opmerking" of »aanmerking", dat is voor een Nederlander kwalijk te vatten. Dat de Duitschers zoo spreken, is toch geen reden om 't ook te doen, te meer daar we aan *op-* en *aanmerking* volkomen genoeg hebben. Dat er in 't woord aanmerking een wat hatelijke zin zou liggen, als sommigen denken, is een misverstand.

Misschien is 't dat ook wel, als sommige jongelui onder aan hun brief verzekeren: „Ik heb de eer te zijn uw*n* dienstwilligen dienaar." Het is wel nederig, maar toch gansch verkeerd. Eerst dacht ik dat het kwam omdat ze meer Latijn dan Nederlandsch spreken (In 't Latijn is zoo iets althans dat iemand op 't dwaalspoor kon helpen). Maar ik bemerkte later dat het daar wezenlijk niet van kwam. Een »dienstwilligen dienaar" althans zei mij dat hij zoo schreef, »omdat het toch *mannelijk* moest wezen."

»Zeker", zei ik toen, »maar gij zegt toch ook niet: dit is een dikken, of: een geleerden."

„Maar hoe kom ik dan te weten of er een *n* bijmoet?" vroeg hij.

Het antwoord daarop weten zeker alle lezers (die eene waar ik van vertel weet het *nu* ook.) We zullen 't dus maar niet opschrijven.

Er zijn nog meer aan- en opmerkingen. Maar we bemerken dat er geen plaats meer is. Een volgenden keer, zoo de Heere wil, het andere.

Denk er aan.

Een rijke juffer kreeg eens een Bijbel ten geschenke.

Op het schutblad stonden deze woorden te lezen: „Dit boek zal u van de zonde of de zonde u van dit boek afhouden."

Dat moet iedereen onthouden, al heeft hij ook geen Bijbel ten geschenke gekregen.

AAN VRAGERS.

Wat wordt bedoeld met een *Mentor?*

Dezen naam droeg, volgens het fabelachtig verhaal, een vriend van koning Ulysses, die naar Troye moest, om dat te helpen innemen, nu ruim 3000 jaar geleden. Mentor moest nu zorgen voor het achterblijvend gezin. Toen Telemachus, de zoon van Ulysses, later op reis ging, vergezelde hem de godin der wijsheid Minerva, maar om niet te zeer in 't oog te loopen, nam zij de gedaante van dien Mentor, zijn ouden kennis aan. Deze Mentor nu, die de wijsheid voorstelt, geleidde den jongen man door alle gevaren en bezwaren heen. Daarom wordt tegenwoordig een goede leidsman nog dikwijls een mentor genoemd; maar jongelui die begrijpen dat ze er een noodig hebben, zijn er niet veel meer.

Den besten Mentor kunt gij vermeld vinden in Ps. 119 vs. 3 (op rijm).

Welke is, vraagt A. B, de beteekenis van het laatste gedeelte van 1 Sam. 3 : 1, waar wij lezen: »En het Woord des Heeren was dierbaar in die dagen en *er was geen openbaar gezicht.*"

Gelijk we lezen, was het Woord Gods dierbaar d. i. schaarsch, in die dagen. Bij Jozua lezen we van openbaringen des Heeren aan Israel, maar daarna vinden we niet van iemand die voortdurend zulke openbaringen ontving en als profeet optrad vóór Samuel d.w.z. eenige eeuwen lang. Slechts in het vorig hoofdstuk (vs. 27) komt een »man Gods" tot Eli. Zijn naam wordt echter niet genoemd; mogelijk wijl ook hij niet als profeet bekend was.

»Geen openbaar gezicht" nu wijst hierop.

Door gezichten en openbaringen deed God den profeten weten, wat zij hadden te verkondigen.

Doch zulke verschijnselen en betooningen van Gods tegenwoordigheid en bemoeienis bleven nu al vele jaren uit, wegens den vervallen staat van Israël. De Heere had tijdelijk zijn aangezicht voor zijn volk verborgen. Doch hij maakte zich juist toen op, gelijk vlak er achter blijkt, om dezen treurigen toestand